

Zintegrowana Strategia Umiejętności

Jednym z kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022 jest wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych. Wpisuje się ona w główny cel Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), tj. „Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”.

25 stycznia 2019 r. Rada Ministrów przyjęła projekt części ogólnej Zintegrowanej Strategii Umiejętności. Organem odpowiedzialnym za przygotowanie projektu było Ministerstwo Edukacji Narodowej. Strategia wypracowywana była we współpracy z Instytutem Badań Edukacyjnych. Dokument ma integrować krajowe dokumenty strategiczne, m.in. Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Zintegrowana Strategia Umiejętności będzie dalej rozwijana m.in. we współpracy z międzynarodową Organizacją Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD).

Zintegrowana Strategia Umiejętności składa się z dwóch obszernych części i obejmuje edukację ogólną, zawodową, szkolnictwo wyższe oraz uczenie się dorosłych.

Celem powstania Zintegrowanej Strategii Umiejętności jest:

- 1) uspołnienie polityki na rzecz kształtowania i rozwijania umiejętności,
- 2) koordynacja działań interesariuszy na rzecz umiejętności,
- 3) zapewnienie równego dostępu do informacji o popycie i podaży umiejętności, doradztwa zawodowego oraz ofert szkoleniowych związanych z kształtowaniem i rozwojem umiejętności,
- 4) poprawa świadomości w zakresie znaczenia umiejętności dla osiągania korzyści w wymiarze indywidualnym, gospodarczym i społecznym,
- 5) wzrost działań z zakresu aktywności edukacyjnej i zawodowej pośród wszystkich grup społecznych, zwłaszcza narażonych na wykluczenie.

Celem nadrzędnym Zintegrowanej Strategii Umiejętności jest tworzenie możliwości i warunków do rozwoju umiejętności niezbędnych do wzmocnienia kapitału społecznego, włączenia społecznego, wzrostu gospodarczego i osiągnięcia wysokiej jakości życia. Realizacja tego celu opiera się na sześciu obszarach priorytetowych:

- podnoszeniu poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- rozwijaniu i upowszechnianiu kultury uczenia się nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności;
- zwiększeniu udziału pracodawców w rozwoju i lepszym wykorzystaniu umiejętności;
- budowaniu efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności;

- wypracowaniu skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności;
- wyrównywaniu szans w dostępie do rozwoju i możliwości wykorzystania umiejętności.

Kluczowym elementem Zintegrowanej Strategii Umiejętności jest zdiagnozowanie postępów, a przede wszystkim wyzwań i priorytetów związanych z rozwojem odpowiednich umiejętności w Polsce, aktywizacją zasobów umiejętności na rynku pracy, skutecznym wykorzystaniem umiejętności w życiu gospodarczo-społecznym, a także wzmocnieniem systemu kształtowania i rozwoju umiejętności.

Kwalifikacje pełne – potwierdzenie:	
na poziomie I Polskiej Ramy Kwalifikacji	• świadectwo ukończenia sześciolletniej szkoły podstawowej • świadectwo ukończenia szkoły muzycznej I stopnia • świadectwo ukończenia sześciolletniej ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia
na poziomie II Polskiej Ramy Kwalifikacji	• świadectwo ukończenia gimnazjum • świadectwo ukończenia ośmioletniej szkoły podstawowej
na poziomie III* Polskiej Ramy Kwalifikacji	• dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe: – po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz – po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie* – dyplom zawodowy po ukończeniu szkoły I stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie* – świadectwo czeladnicze wydawane po ukończeniu zasadniczej szkoły zawodowej lub branżowej szkoły I stopnia po zdaniu egzaminów czeladniczych w zawodach, ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego na podstawie wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia w zawodach* – świadectwo czeladnicze wydawane po ukończeniu branżowej szkoły I stopnia po zdaniu egzaminu czeladniczego w zawodach, o których mowa w art. 3 ust. 3b ustawy z dnia 22 marca 1989 r. o rzemiośle*
na poziomie IV* Polskiej Ramy Kwalifikacji	• dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe: – po ukończeniu technikum lub szkoły policealnej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty albo – po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz – po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie* • dyplom zawodowy: – po ukończeniu technikum albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty albo – po ukończeniu branżowej szkoły II stopnia albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. c ustawy z dnia 7 września 1991 r.

	o systemie oświaty oraz – po zdaniu egzaminów potwierdzających kwalifikacje w danym zawodzie* • świadectwo dojrzałości
na poziomie V* Polskiej Ramy Kwalifikacji	• dyplom ukończenia kolegium nauczycielskiego • dyplom ukończenia nauczycielskiego kolegium języków obcych • dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych • świadectwo dyplomowanego specjalisty • świadectwo dyplomowanego specjalisty technologa • dyplom ukończenia szkoły artystycznej potwierdzający uzyskanie tytułu zawodowego* • dyplom zawodowy po ukończeniu szkoły policealnej albo po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 10 ust. 3 pkt 2 lit. d ustawy o systemie oświaty oraz po zdaniu egzaminów zawodowych w danym zawodzie nauczonym wyłącznie w szkole policealnej*
na poziomie VI Polskiej Ramy Kwalifikacji	• dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia
na poziomie VII Polskiej Ramy Kwalifikacji	• dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia oraz dyplom ukończenia jednolitych studiów magisterskich
na poziomie VIII Polskiej Ramy Kwalifikacji	• dyplom doktorski.
Kwalifikacje cząstkowe – potwierdzenie:	
• kwalifikacje wyodrębnione w zawodach ujętych w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego • kwalifikacje potwierdzone dyplomami mistrza oraz te kwalifikacje czeladnicze, które nie są wymienione w ustawie o ZSK w art. 8 • kwalifikacje nadawane po ukończeniu studiów podyplomowych • kwalifikacje nadawane po ukończeniu innych form kształcenia prowadzonych przez uczelnie, instytuty naukowe PAN i instytuty badawcze • kwalifikacje uregulowane – ustanowione odrębnymi przepisami, których nadawanie odbywa się na zasadach określonych w tych przepisach, z wyłączeniem kwalifikacji nadawanych w systemie oświaty i systemie szkolnictwa wyższego • kwalifikacje rynkowe – nieuregulowane przepisami prawa, których nadawanie odbywa się na zasadzie swobody działalności gospodarczej	

*Możliwe są odstępstwa od danego poziomu PRK – art. 8 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Realizacja kierunków działań w poszczególnych, prezentowanych w części szczegółowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności, tematach działań przypisanych do obszarów oddziaływania przyczyni się do wzrostu efektywności systemu gospodarczego, co wpłynie na poprawę warunków i jakości życia mieszkańców Polski.

Zdefiniowano następujące **Obszary oddziaływania:**

I. Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych

Głównym celem jest upowszechnianie kultury uczenia się przez całe życie, nastawionej na zdobywanie i doskonalenie umiejętności ważnych dla funkcjonowania człowieka w sferze prywatnej, w życiu społecznym i zawodowym.

II. Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry zarządzające

Celem jest rozwijanie umiejętności kadr zarządzających w edukacji formalnej zgodnie z podstawowymi założeniami polityki na rzecz rozwoju umiejętności.

III. Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące

Celem jest wsparcie kadr uczących w edukacji formalnej poprzez rozwój systemu kształcenia i doskonalenia zawodowego oraz przez tworzenie optymalnych warunków do rozwijania umiejętności osób uczących się.

IV. Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną

Celem jest przygotowanie i doskonalenie osób, które wspierają rozwój dzieci, młodzieży i osób dorosłych w warunkach innych niż edukacja formalna, w tym w środowisku zamieszkania i w miejscu pracy

V. Rozwijanie i wykorzystanie umiejętności w miejscu pracy

Celem jest wsparcie pracowników i kadr zarządzających w wykorzystaniu umiejętności w miejscu pracy w celu podnoszenia efektywności i satysfakcji zawodowej oraz lepszego wykorzystania potencjału kadr w gospodarce.

VI. Doradztwo zawodowe

Celem jest rozwijanie efektywnego doradztwa zawodowego dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych ze wszystkich grup społecznych i zawodowych.

VII. Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną

Celem jest projektowanie, wdrażanie i rozwijanie rozwiązań pozwalających na wzmacnianie współpracy pomiędzy edukacją formalną i pozaformalną a pracodawcami.

VIII. Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności

Celem jest doskonalenie systemowych rozwiązań ułatwiających dostęp do różnych form uczenia się oraz umożliwiających rozpoznawanie, walidowanie i certyfikowanie efektów uczenia się niezależnie od sposobu, w jaki efekty te zostały uzyskane.

Zapraszamy na szkolenia z zakresu Zintegrowanej Strategii Umiejętności do Centrum Edukacji Nauczycieli w Suwałkach, ul. Mikołaja Reja 67B, 16-400 Suwałki. Prowadzi je **Joanna Kalejta**. Zgłaszać się można za pośrednictwem poczty tradycyjnej (adres powyżej), mailowej: joanna.kalejta@cen.suwalki.pl lub telefonicznie: 87 5670328, wew. 116.

Przedstawione w artykule informacje pochodzą z następującej strony internetowej: <https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/zintegrowana-strategia-umiejtnosci-2030-czesc-szczegolowa--dokument-przyjety-przez-rade-ministrow> [dostęp: 1.03.2022].